

Mikro-TESE eli kiveksen mikrokooppileikkaus

Mikro-TESE eli kiveksen mikrokooppileikkaus (mikrodissektio-TESE, MD-TESE) tehdään lapsettomuustutkimusten ja –hoitojen yhteydessä silloin, kun siemennesteestä ei ole löydetty siittiöitä. Tavallisimmin leikkausaiheena on epäily siittiötuotannon häiriöstä.

Mikroskooppitekniikan ansiosta kiveskudoksen käsittely on hienovaraista ja kudoksen verenkierrölliset ongelmat pystytään minimoimaan ja hankalat jälkiseuraamukset sekä kivesvauriot ovat harvinaisia. Toimenpiteen tavoitteena on löytää kiveksestä alueita, joissa siittiötuotantoa tapahtuu. Talteen otetut siittiöt pakastetaan myöhempää koeputkihoitoa varten. Munasolun hedelmöittäminen koeputkihoidossa tehdään aina mikroinjektio-menetelmällä (ICSI). Leikkauksen yhteydessä otetaan myös pieni kudospala patologille kiveksen kokonaisrakenteen arviointia varten.

Toimenpiteeseen valmistautuminen

Hedelmöityshoitoa koskevien viranomais määräysten mukaan edellytetään HIV- ja hepatiitti-vasta-aineiden tutkimista ennen siittiöiden pakastamista. Verikokeet tulee ottaa **viimeistään 1 kuukausi ja korkeintaan 3 kuukautta ennen leikkausta**, muussa tapauksessa leikkausaika joudutaan peruuttamaan.

Näytteet voidaan ottaa missä tahansa **Tykslab toimipaikassa tai oman kotikunnan terveystieteiden keskuksessa**. Varaa aika Tykslabiin etukäteen: <https://tyks.vihta.com> tai puhelin 02 313 6321 maanantai-perjantai kello 7.00-14.30.

Jos käytät näytteenotossa **muualla kuin Varsinais-Suomen alueella ota mukaasi ohessa oleva laboratoriolähete**.

Sairaalaan tulo

Sairaalaan tullaan **leikkauspäivän aamuna**, minkä vuoksi sinun tulee olla **syömättä 6 tuntia ja kokonaan juomatta 2 tuntia ennen sairaalaan tuloa**. Yön aikana **ennen juomataulun alkamista** voit juoda 2–4 desilitraa kirkkaita hiilihapottomia juomia, kuten vettä, kirkasta teetä, kahvia ilman maitoa sekä kirkasta mehua ilman hedelmälisäainetta. Suosittelemme, että käytät apteekista saatavaa ProvideXtra® (200 millilitraa) nimistä täydennysravintovalmistetta muiden juomien tilalla.

Ota sairaalaan mukaan kivespusseja **tukevat alushousut**. Jos haluat tulla sairaalaan jo edellisenä iltana, ota silloin yhteyttä leikkauksaikojen hoidonvaraajaan.

Toimenpiteen kulku

Leikkaus tehdään puudutuksessa. Leikkauksessa kivespussi avataan, kiveskudosta tutkitaan mikroskoopin avulla ja otetaan useita mikroskooppisen pieniä kudospaloja, joista etsitään laboratoriossa leikkauksen aikana siittiöitä. Tarvittaessa toimenpide voidaan tehdä samalla kertaa molemmin puolin. Leikkaus kestää tavallisesti noin kaksi tuntia.

Toimenpiteen jälkeen

Leikkauksen jälkeen voitiasi seurataan ensin leikkaussalin heräämössä, minkä jälkeen sinut siirretään takaisin vuodeosastolle. Vointisi mukaan voit kotiutua leikkauspäivän iltana, mikä edellyttää oman turvallisuutesi vuoksi, että sinulla on **aikuinen hakija kotimatalle** sekä joku **aikuinen seuranasi seuraavaan aamuun** saakka. Autolla ajaminen ja alkoholin käyttö ovat kiellettyjä 24 tuntia puudutuksen jälkeen, koska käytetyt lääkkeet poistuvat hitaasti elimistöstä ja niillä voi olla vaarallisia yhteisvaikutuksia alkoholin kanssa.

Ennen kotiutumista sinut leikannut lääkäri käy osastolla selvittämässä leikkauksen tuloksen ja mahdolliset muut seikat kuten lapsettomuuden jatkohoidon.

Sairaslomaa kirjoitetaan työstä riippuen noin 4 päivää ja sinulle annetaan kipulääkeresepti.

Hoito kotona

Kivespussin leikkaushaava on muutaman cm:n mittainen, siihen laitettut ompeleet ovat itsestään sulavia. Leikkauksen jälkeen kivespussi on ”pakattu” taitoksiin, joiden tarkoituksena on tukea haavaseutua.

Sinun tulee käyttää kivespusseja tukevia alushousuja leikkauksen jälkeen. Verenpurkauman välttämiseksi on tärkeää pyrkiä välttämään ponnistelua ja urheilua. Saunaa ja suihkuun voit mennä leikkausta seuraavana päivänä. Mustelma on varsin tavallinen leikkauksen jälkeen. Mikäli verenpurkauma on kookas, turvotus ja/tai kipu on voimakasta, ota yhteyttä hoitavaan yksikköön.

Yhteydenotot:

Mikäli sinulla on epäselvyyttä sperma-analyysin tai mahdollisten hedelmöityshoitojen suhteen, ota yhteyttä ensisijaisesti siihen yksikköön, josta sinut on ohjattu Tyksiin leikkaushoitoon.

Leikkaushoitoon liittyvissä asioissa ota yhteys **Tyks Majakkasairaalan naistentautien vastaanotolle K.**

- Leikkausaikojen hoidonvaraaja, maanantai–perjantai kello 9.00–10.30, puhelin **02 313 1323**
- Sairaanhoidtaja, maanantai–perjantai kello 8.00–15.00, puhelin **02 313 1322**
- Päivystysasioissa iltaisin ja viikonloppuisin, puhelin **02 313 1322**